

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 20. Quid notandum sit circa hanc satisfactionem, quæ præmitti debet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

personalis ad frangendam tantò magis contumaciam : Et si sufficeret comparere per Procuratorem , hoc ipsum ab initio poterat , ergo male fuisset absolutus ab alio : Unde debere se in persona sistere saltem percussorem Clerici , dedit Jus apud *Dicast.* n. 278. Hæc tamen obligatio comparendi cessat , quando quis per Bullam vel Jubilæum absolvitur , tum enim absolvens habet à Papa potestatem absolvendi sine obligatione se sistendi Superiori , *Dicast.* n. 280.

§. 3. Si quis ab absolvendo sit læsus , ante absolutionem præstari debet satisfactio , uti jam explicabitur.

Q. 20. *Quid notandum sit circa hanc satisfactionem, 167. que præmitti debet. R.* De hac dixi aliqua l. 6. p. 2. an. 1453. & speciatim n. 1453. & 1456. dixi , quæ censeatur pars læsa : hic tamen pro majore explicatione adde seqq.

§. 1. Si facultas absolvendi sit delegata cum clausula , *satis factâ prius parte* , si pars sit læsa in pecunia , & adsit facultas nunc satisfaciendi , graviter peccaret Judex , si contentus esset promisso vel juramento postea satisfaciendi : satis tamen erit , si pecuniam restituendam dederit Confessorio vel alteri probo , vel campori , qui commodius restituat , tum enim censetur moraliter satisfecisse , *Dicast.* d. 3. n. 542. Putant autem *Bu-senb.* n. 5. & alii cum *Dicast.* n. 538. quamvis nulla præstetur satisfactio , validam fore absolutionem , quia clausula illa videtur esse tantum verbi monitio : E contra alii multi communiùs dicunt fore invalidam , quia facultas data est sub tali conditione & modo. Si autem pars sit læsa in honore vel simili bono spirituali , *Dicast.* n. 262. dicit satis esse , si juret se satisfacturum , cum

poterit: si tamen jam possit, etiam dicendum est debere prius satisfacere. Et quamvis effectus iudicis ordinarius, sub mortali tenetur facere, ut satisfactio præmittatur absolutioni à censura incursa ob læsionem, sic enim sæpe præscribitur Jura, *Dicast.* n. 699.

468. §. 2. Si jam non possit satisfacere, possit absolvi præstita cautione, dixi l. 6. p. 2. n. 1454. et autem postea, cum potest, non satisfaciat, præter citatos ibid. n. 1455. docent *Cordub. Saar. Ell. Hart.* quòd hoc ipso semper reincidat in eandem censuram, quia sub ea conditione absolvitur, ergo conditione non positâ non valet absolutio. E contrâ *Sor. Nav.* aliique cum *Dicast.* n. 381. probabilius dicunt non reincidere, nisi tum, quando absolvens potestatem habet absolvendi, et reincidentiam, qualem secundum dicta n. 1455. habet solus ille, qui censuram potestate ordinariâ ferre potest, debetque tum etiam exprime se sic absolvere; unde si simpliciter absolvat præstitâ cautione & obligatione satisfaciendi, non ideo reincidet, si non satisfaciat, quia censura est absolutè sublata, neque redit, nisi de novo feratur, & ordinariè ob novam causam, alioquin non esset medicinalis sed purè vindicativa delicti præteriti, uti notat *Castrop.* d. 1. pu. 111. §. 2. n. 10. qui cum *Henriq. Cón. Avila.* dicit pro foro conscientie hoc ipso reincidere in novam similem censuram; Attamen pro foro externo putant *Abal. & Krim.* n. 1841. prærequiri declarationem conditionis culpabiliter non impletâ.

469. §. 3. Qui censuratus est ab uno Iudice, pro parte læsæ non satisfacit, quamvis pars læsæ condonet, probabilius est non ideo posse absolvi in alio inferiore, quia consensus partis læsæ non

E. VII.
20.

Th. n. o.
P. Clav. d.
La Croi.

Tom. 1.

Col.

potest inferiori dare jurisdictionem : probabile
tamen etiam est posse absolvi , quia mens prio-
ris Judicis videtur fuisse censurare & ligare se-
cundum voluntatem partis læsæ , uti in simili
dictum est n. 101, docetque etiam *Dicast.* n. 466.

§. 4. Si censura hoc modo sit lata : *sis excom-* 170.
municatus , donec satisfeceris , si satisfecit , *Vsq.* &
alii dicunt cessare censuram , quia ab initio vi-
debatur absolvi , si poneret satisfactionem , &
hoc ipsum pluribus probat *Covarr.* apud *Dicast.* d.
dub. 37. E contra tamen *Suar.* alique cum
Dicast. n. 548. iterumque n. 669. dicunt manere
ligatum censurâ , quia per solam absolutionem
tollitur , absolutio autem non datur , quando
fertur censura , sed postea prius est perenda , un-
de verba talia sic significant ; *sis excommunicatus* ,
& *non possis absolvi , donec satisfeceris* , atque hæc sen-
tentia videtur probabilior , estque conformior
dictis n. 159.

§. 5. Si absolvendus falsò dicat se satisfecisse 171.
parti læsæ , absolutio est invalida , *Cap. Ex parte* ,
De off. Ordin. Cap. Officii De sent. excomm. Si ta-
men absolvens posset & vellet absolutè absolve-
re , valeret , secundum dicta n. 159.

§. 6. Si pœnitens dubitet de obligatione sa- 172.
tisfaciendi , *Nav. Suar. Fill.* & alii dicunt pro foro
externo posse absolvi , quia in hoc censetur peti
satisfactio pro debito certo : pro foro tamen in-
terno , si certus sit se damnum intulisse , & dubi-
tet , an satisfecerit , tenetur prius satisfacere , quia
possessio est pro obligatione ; si autem dubitet ,
an damnum intulerit , potest absolvi , quia pos-
sessio est pro libertate , *Dicast.* d. 3. à n. 544. No-
tat tamen idem n. 694. debere habere proposi-
tum

tum satisfaciendi, si aliquando confiterit laqueum esse factam.

173. Q. 21. An mortuus possit vel debeat absolvi à censura. R. S. 1. Cap. Anobis 28. De sent. excomm. dicitur, quantumcunque se dictus vir juramento præcipit, quod Ecclesie mandato pareret, humiliare curaverit, quantumcunque poenitentiae signa præcesserint, quatenus morte præventus absolutionis non potuit beneficium obtinere, quamvis absolutus apud Deum fuisse creditur, nondum tamen habendus est apud Ecclesiam absolutus, potest tamen & debet beneficio ei Ecclesie subveniri, si ut cum de ipsius viventis poenitentia per evidentia signa constiterit, defuncto etiam absolutionis beneficium impendatur. Idem habetur Cap. Sacris, 38. ibidem.

Obj. Ad absolvendum requiritur jurisdictionem quam Ecclesia non habet in defunctos. R. Abbas, Nav. Covarr. Sot. & alii dicunt in rigore non esse directam absolutionem mortui, sed tantum indirectam, in quantum permittitur à vivis circa mortuum, fieri consuetos actus sepulturae precum &c. Suar. & Dicast. d. 3. dub. 30. dicitur mortuum censuratum aliquo modo adhuc suffragari Ecclesie, imprimis quoad corpus, quod hinc manet, & cui negat sepulturam: deinde etiam quoad animam, quam privare potest suffragiorum vivorum, prohibendo, ne pro illis offerantur, hanc subjectionem putant sufficere.

174. S. 2. Eisdem verbis & modo absolvitur mortuus, quo vivus: si tamen jam sit sepultus, si est verberari sepulchrum: putat etiam Dicast. 494. licet necdum sepultus sit, satis esse verberari sarcophagum.

175. S. 3. Heredes tenentur saltem ex charitate procurare absolutionem tali post signa poenitentiae mortuo, ut sic fiat capax etiam suffragiorum Ecclesie, Dicast. à n. 490.